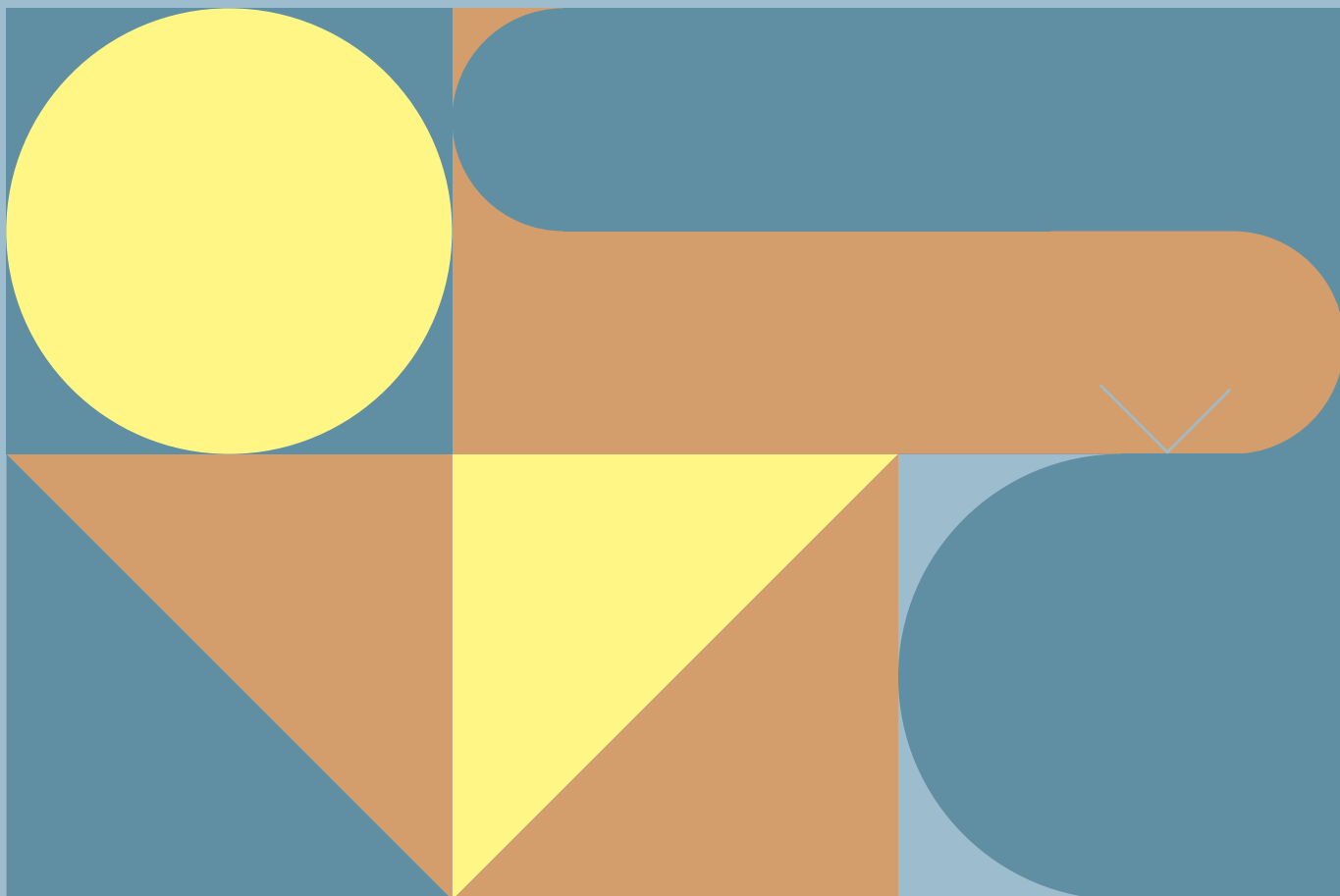

Jak požádat o starobní nebo invalidní důchod: jednoduchý průvodce

Martin Škurek

Tento manuál slouží jako praktický průvodce pro občany, kteří chtějí požádat o starobní nebo invalidní důchod. Jednoduše a srozumitelně vysvětluje, kdy a jak žádost podat, jaké doklady jsou potřeba a jak postupovat při vyřízení či případném odvolání.

Cílem je usnadnit celý proces a pomoci vám vyhnout se zbytečným chybám a průtahům.

**Jak požádat o starobní
důchod → 04**

**Jak požádat o invalidní
důchod → 06**

Jak požádat o starobní důchod

I → Uplatnění nároku

Žádost o důchod podává sám občan, a to na Územní správě sociálního zabezpečení (ÚSSZ). Žádost o důchod se podává osobně, případně je možné k tomuto úkonu zmocnit jinou osobu na základě udělené plné moci.

Žádost o důchod je možné podat také online. Žádost v elektronické podobě se podává prostřednictvím ePortálu ČSSZ s využitím elektronické identifikace (např. datová schránka, bankovní identita).

Žádost o starobní důchod je možné podat nejdříve 4 měsíce před požadovaným dnem přiznání důchodu. Později je to možné kdykoliv.

Žádost o důchod je možné podat i zpětně. Výplata bude přiznána od data vzniku nároku, přičemž nevyplacené splátky důchodu budou doplacený.

Limitem pro výplatu důchodu je 5 let zpátky, poté dochází k zániku nároku na výplatu jednotlivých splátek.

K podání žádosti o důchod jsou nezbytné:

- doklad totožnosti,
- doklady o době studia,
- potvrzení školy o délce studia,
- doklady o době vojenské služby,
- doklady prokazující výchovu dětí nebo péči o děti,
- doklady o dobách pojištění nebo [náhradních dobách](#) (např. doba evidence u úřadu práce, doba péče o osobu závislou na péči aj.), které nejsou uvedeny v [informativním osobním listu důchodového pojištění](#).

Žádost o důchod je po sepsání postoupena ústředí ČSSZ, v jehož kompetenci je rozhodnout o nároku na důchod a jeho výši. Zákonná lhůta pro vyřízení je 90 dnů.

O přiznání důchodu zasílá ČSSZ žadateli písemné rozhodnutí. V něm je uvedeno, od jakého data byl důchod přiznán a v jaké výši.

Přílohou rozhodnutí je tzv. osobní list důchodového pojištění s přehledem dob pojištění a výdělků, které byly pro důchod započítány.

Pokud nebyly podmínky pro nárok na důchod splněny, je žadateli zasláno rozhodnutí o zamítnutí žádosti, v jehož odůvodnění jsou důvody zamítnutí specifikovány.

Pokud občan nesouhlasí s rozhodnutím ČSSZ, může proti němu podat písemné [námitky](#) do 30 dnů ode dne jeho doručení. Námitky lze podat přímo u ČSSZ nebo prostřednictvím kterékoliv ÚSSZ.

O námitkách ČSSZ rozhoduje ve lhůtách podle správního řádu, tj. do 60 dnů dle složitosti případu. Pokud občan nesouhlasí s výsledkem námitkového řízení, má právo podat u příslušného soudu správní žalobu.

Jak požádat o invalidní důchod

II → Uplatnění nároku

Žádost o důchod podává sám občan, a to na Územní správě sociálního zabezpečení (ÚSSZ). Žádost o důchod se podává osobně, případně je možné k tomuto úkonu zmocnit jinou osobu na základě udělené plné moci.

Žádost o důchod je možné podat také online. Žádost v elektronické podobě se podává prostřednictvím ePortálu ČSSZ s využitím elektronické identifikace (např. datová schránka, bankovní identita).

K podání žádosti o důchod jsou nezbytné:

- doklad totožnosti,
- doklady o době studia,
- potvrzení školy o délce studia,
- doklady o době vojenské služby,
- doklady prokazující výchovu dětí nebo péči o děti,
- doklady o dobách pojištění nebo [náhradních dobách](#) (např. doba evidence u úřadu práce, doba péče o osobu závislou na péči aj.), které nejsou uvedeny v [informativním osobním listu důchodového pojištění](#).

Žadatelé, kteří pobírají náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti v důsledku pracovního úrazu (nemoc z povolání), předkládají potvrzení zaměstnavatele o výši vyplacených náhrad.

Na základě podání žádosti o důchod začíná proces posuzování invalidity. Během něj ošetřující lékař pro potřeby ÚSSZ zpracovává a vydává podklady o zdravotním stavu občana.

Sám žadatel je povinen ÚSSZ předložit lékařské zprávy a nálezy, které má a považuje je za významné.

Posouzení, zda je žadatel invalidní a o jaký stupeň invalidity se jedná, provádí pouze posudkový lékař Institutu posuzování zdravotního stavu (IPZS).

Výsledkem tohoto procesu je posudek o invaliditě, který je postoupen spolu s žádostí na ústředí ČSSZ, v jehož kompetenci je rozhodnout o nároku na důchod a jeho výši.

Zákonná lhůta pro vyřízení je 90 dnů. O přiznání důchodu zasílá ČSSZ žadateli písemné rozhodnutí. V něm je uvedeno, od jakého data byl důchod přiznán a v jaké výši.

Přílohou rozhodnutí je tzv. osobní list důchodového pojištění s přehledem dob pojištění a výdělků, které byly pro důchod započítány.

Pokud nebyly podmínky pro nárok na důchod splněny, je žadateli zasláno rozhodnutí o zamítnutí žádosti, v jehož odůvodnění jsou důvody zamítnutí specifikovány.

Pokud občan nesouhlasí s rozhodnutím ČSSZ, může proti němu podat písemné [námítky](#) do 30 dnů ode dne jeho doručení. Námítky lze podat přímo u ČSSZ nebo prostřednictvím kterékoliv ÚSSZ.

Občan může v rámci námitek požadovat přezkoumání zdravotního stavu. Tehdy je vhodné doložit nové lékařské zprávy. ČSSZ přezkoumá rozhodnutí v plném rozsahu, přičemž ho může potvrdit, zrušit nebo změnit.

Námítky lze poslat také e-mailovou zprávou, a to za předpokladu, že je podepsaná uznávaným elektronickým podpisem nebo odeslána prostřednictvím datové schránky.

O námitkách ČSSZ rozhoduje ve lhůtách podle správního řádu, tj. do 60 dnů dle složitosti případu. Pokud občan nesouhlasí s výsledkem námitkového řízení, má právo podat u příslušného soudu správní žalobu.

Poznámka

Zdrojem pro tento manuál jsou příslušné právní předpisy a informace uvedené na webu **České správy sociálního zabezpečení** (<https://www.cssz.cz/>) v sekci *Životní situace*.

Tento manuál vznikl za podpory projektu Komplexní výzkum a podpora rozvoje kulturních a kreativních průmyslů v Olomoucké aglomeraci, reg. č.: CZ.02.01.01/00/23_021/0008382 spolufinancovaného Evropskou unií.

Grafická úprava — Jiří Vaněk / Carton Clan.

Tento návod je zveřejněn pod veřejnou licencí CC-BY-NC-ND.

Spolufinancováno
Evropskou unií

